

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/358/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614209038
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2614209038.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudkýň JUDr. Zlatice Javorovej a JUDr. Gabriely Briškovej v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a. s., Metodova 8, Bratislava, zastúpeného splnomocnencom: Bobák, Bollová a spol., s. r. o., Dr. Vladimíra Clementisa 10, Bratislava, proti odporcovi: Z. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. J. I. č. XXX, o zaplatenie 219,15 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 24. februára 2015, č.k. 5C/38/2015-34, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním určil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 35,15 eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 26.07.2013 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň určil zmluvnú podmienku dojednanú v Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A6753311 zo dňa 19.01.2013 v spojení s Dodatkom k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 19.01.2013 uvedenú v čl. 2, bod 2.5 písm. b) v znení: „Ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 v bode 2.3 Dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa Zmluvy v znení tohto Dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty, alebo účastník poruší svoju povinnosť neuskutočniť žiadny taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti Zmluvy a/alebo Dodatku pred uplynutím doby viazanosti (bez ohľadu na to, či skutočne dôjde k ukončeniu Dodatku alebo Zmluvy), je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 184,00 eur, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti (ďalej tiež „Druhá časť doby viazanosti“), výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti dokonca doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty platnej pre Druhá časť doby viazanosti sa vypočíta tak, že sa počet celých mesiacov medzi posledným dňom doby viazanosti a okamihom porušenia povinnosti (pokiaľ tento nastal počas Druhej časti doby viazanosti) sankcionovanej zmluvnou pokutou vynásobí číslom, ktoré má v čitateli výšku zmluvnej pokuty, ako je táto uvedená v predchádzajúcej vete, a v menovateli číslo šesť. Výsledná suma zmluvnej pokuty získaná podľa pravidiel uvedených v predchádzajúcich dvoch vetách sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nadol. Zmluvná pokuta (resp. v prípade, že sa výška zmluvnej pokuty počas doby viazanosti od určitého okamihu postupne znižuje, platí toto ustanovenie pre zmluvnú pokutu, v jej výške, ako je táto stanovená pre obdobie pred Druhou časťou doby viazanosti) predstavuje rozdiel medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou MT bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH (uvedenou

v čl. 1, bode 1.2 v kolónke označenej číslom 9) a Kúpnu cenou, t.j. kúpnu cenou s DPH, za ktorú podnik predal MT účastníkovi (uvedenou v čl. 1, bode 1.2 v kolónke označenej číslom 4). Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo porušením či obmedzením poskytovania služieb, v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku).“ za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky. Vo zvyšku súd návrh zamietol a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľ sa návrhom podaným na súd prvého stupňa domáhal na odporcovi zaplata sumy 219,15 eur spolu s úrokom z omeškania, pričom uvedená suma pozostáva zo sumy 35,15 eur za neuhradené poplatky za poskytnuté služby za obdobie marca 2013 a zo sumy 184 eur ako náhrady škody. Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ uzavrel s odporcom dňa 19.01.2013 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. A6753311, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné zmluvné podmienky a toho istého dňa uzavrel aj Dodatok k tejto Zmluve o poskytovaní verejných služieb č. A6753311. V zmysle zmluvy navrhovateľ vypožičal odporcovi mikroprocesorovú kartu - SIM kartu, ktorá umožňovala odporcovi využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom. Odporca získal účastnícky program Nekonečno 3 a navrhovateľ odpredal v zmysle Dodatku k Zmluve odporcovi telekomunikačné zariadenie zn. Samsung Galaxy Ace za kúpnu cenu 1 eur s DPH, pričom bežná maloobchodná cena tohto telekomunikačného zariadenia - mobilného telefónu bez zľavy, za ktorú podnik mobilný telefón zo svojho majetku predáva, je 185 eur. V zmysle čl. 2 bod 2.3 Dodatku k Zmluve sa odporca zaviazal zotrvať v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom po dobu najmenej 24 mesiacov odo dňa uzavretia Dodatku a po celú túto dobu bez prerušenia využívať služby navrhovateľa. Pre prípad porušenia zmluvných povinností si účastníci konania v zmysle čl. 2 bod 2.5 Dodatku k Zmluve dohodli, že navrhovateľ má nárok na zmluvnú pokutu vo výške 184 eur za mobilný telefón Samsung Galaxy Ace, pričom pokiaľ k porušeniu povinnosti dôjde v období posledných šiestich mesiacov pred uplynutím doby viazanosti, výška zmluvnej pokuty sa bude postupne podľa nižšie uvedených pravidiel znižovať v závislosti od toho, koľko mesiacov má ešte uplynúť od okamihu porušenia povinnosti do konca doby viazanosti. Navrhovateľ vyúčtoval odporcovi faktúrou splatnou dňa 24.03.2013 mesačný poplatok za obdobie od 08.03.2013 do 07.04.2013 v sume 35,15 eur. Odporca riadne nezaplatil cenu služieb poskytnutých mu navrhovateľom za uvedené obdobie, čím porušil zmluvné povinnosti. Navrhovateľ pokusom o pokonávku zo dňa 11.07.2013 vyzval odporcu na zaplata pohľadávky za neuhradené faktúry za poskytnuté elektronické komunikačné služby v sume 236,68 eur pozostávajúcu zo sumy 35,15 eur za služby a 184 eur ako zmluvnú pokutu/náhradu škody a zo sumy 17,53 eur ako poplatku za mimoriadne vymáhanie. Navrhovateľ si uplatnil aj úrok z omeškania z dlžnej sumy počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku zo dňa 11.07.2013, to znamená od 26.07.2013. Právne súd prvého stupňa vec posúdil podľa § 489 OZ, § 43, § 44 zákona o elektronických komunikáciách č. 351/2011 Z.z., § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, podľa Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa § 53a ods. 1 a 2 OZ účinného ku dňu uzavretia zmluvy a podľa § 153 ods. 3 O.s.p.. Na základe vykonaného dokazovania vyvodil ten právny záver, že predmetná zmluva o poskytnutí verejnej služby a dodatok k nej je zmluvou spotrebiteľskou. Súd mal preukázané, že odporca porušil svoje povinnosti vyplývajúce mu z platne uzatvorenej zmluvy o poskytovaní verejných služieb s navrhovateľom a to tým, že neplatil za poskytnuté služby. Na základe uvedeného súd zaviazal odporcu na zaplata sumy 35,15 eur spolu s úrokom z omeškania od 26.07.2013 vo výške 8,5 % ročne v súlade s Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Súd návrh v časti zmluvnej pokuty zamietol a podľa § 153 ods. 3 O.s.p. určil, že ustanovenie o zmluvnej pokute je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda je neplatné. Keď z ustanovenia o zmluvnej pokute vyplýva, že text bol vopred pripravený dodávateľom v podobe typovej zmluvy pre neurčitý počet budúcich spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ pri podpise zmluvy nemal možnosť ovplyvniť jej obsah, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo ju prijať a z tohto dôvodu v danom prípade nemožno dojednanie o zmluvnej pokute považovať za individuálne dojednané. Súd tiež preskúmal dojednanie o zmluvnej pokute podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ, pričom stanovil, že výšku zmluvnej pokuty ako sankcie spojené s nesplnením záväzku odporcu ako spotrebiteľa, nemožno považovať za primeranú, a to aj napriek skutočnosti, že k porušeniu povinnosti odporcu prišlo už v prvom roku 24 mesačnej viazanosti. Preto súd dospel k záveru, že zmluvná podmienka o zmluvnej pokute spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech odporcu tým, že od neho za nesplnenie svojho záväzku požaduje, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu s jeho nesplnením spojenú, v dôsledku čoho ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je ako celok neplatná a nemožno použiť moderačné právo upravené v § 545a OZ. Navrhovateľ požadoval zaplata sumy zmluvnej pokuty z titulu náhrady škody, ktorá zodpovedá

výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny telekomunikačného zariadenia, pričom predstavuje rozdiel medzi jeho spotrebiteľskou cenou a akciovou cenou. Uvedená škoda podľa navrhovateľa mu vznikla porušením zmluvných povinností zo strany odporcu, keď zmluvná pokuta plnila funkciu paušalizovanej náhrady škody v prípade porušenia zmluvných povinností. Navrhovateľ sa tejto náhrady škody domáha z dôvodu porušenia povinnosti odporcu zotrvať v zmluvnom vzťahu s ním po dobu minimálne 24 mesiacov. Takto skutkovo vymedzený nárok na náhradu škody je potrebné právne posudzovať podľa § 420 ods. 1 OZ, podľa ktorého predpokladom vzniku škody je protiprávny úkon, ďalšou podmienkou je spôsobenie škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodové zavinenie, pričom splnenie týchto podmienok je potrebné kumulatívne. Súd sa nestotožnil s argumentáciou navrhovateľa, nakoľko medzi zmluvnými stranami došlo k písomnej dohode o výške kúpnej ceny telekomunikačného zariadenia, preto sa nemôže navrhovateľ domáhať náhrady škody predstavujúcej rozdiel medzi trhovou a akciovou cenou mobilného telefónu, nakoľko nie sú naplnené predpoklady pre vznik zodpovednosti za škodu podľa § 420 OZ, teda existencia protiprávneho úkonu, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodové zavinenie. Preto súd vo zvyšku, teda v časti o zaplatenie sumy 184 eur spolu s úrokom z omeškania ako náhrady škody zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 O.s.p, keď odporcovi, ktorý mal vo veci úspech v prevažnej časti, náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti a v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ako aj v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podal odvolanie navrhovateľ. Uviedol, že súd síce pristúpil ex offo k posudzovaniu zmluvných podmienok v zmysle predpisov na ochranu spotrebiteľa, avšak nesprávne, pretože nesprávne aplikoval základné požiadavky stanovené Občianskym zákonníkom a Smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách na daný skutkový stav neaplikoval zákonné ustanovenia, hoci to bolo pre zákonnosť rozhodnutia nevyhnutné. Súd mal najskôr skúmať, či nebola daná podmienka dojednaná individuálne a či ňou bola zároveň spôsobená značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa vzhľadom na všetky okolnosti. Medzi navrhovateľom a odporcom bola uzatvorená dňa 19.01.2013 Zmluva o poskytovaní verejných služieb a v ten istý deň aj Dodatok k Zmluve o pripojení, predmetom ktorého bola aktivácia účastníckeho programu Nekonečno 3 odpredanie mobilného telefónu za zvýhodnenú kúpnu cenu 1 eur, poskytnutie výhody v rámci osobitnej ponukovej akcie, bonusy, ponuky, akvizitčná ponuka, a to podľa prílohy k dodatku, aktivácia služby SMS, MMS balík, prístup k internetu, náhradný telefón a dohoda strán o tom, že odporca zaplatí aktivačný poplatok 11 eur. Pre získanie týchto výhod oproti poskytovaniu služieb iba podľa samotnej služby odporca pristúpil na prísnejšie podmienky poskytovania telekomunikačných služieb a to, že bude bez prerušenia služby využívať po dobu 24 mesiacov od nadobudnutia platnosti dohody, nepožiadá o vypojenie z prevádzky, nedopusť sa takého konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo na odstúpenie od zmluvy, bude mať aktívovaný taký účastnícky program, že nedôjde k porušeniu jeho záväzkov a bude včas a riadne uhrádzať cenu za služby a iné svoje peňažné záväzky. Odporca porušil svoju základnú povinnosť tým, že nezaplatil ani jednu vyúčtovanú cenu za poskytnuté služby, čo bolo v konaní preukázané. Súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou, že mobilný telefón mohol odporca kúpiť rovnako aj bez akejkoľvek hrozby sankcie za nedodržanie riadneho plnenia svojich povinností počas doby viazanosti, respektíve ak nechcel byť viazaný hrozbou sankcie v takejto výške, mohol si vybrať lacnejší mobilný telefón, taktiež za symbolickú cenu, s ktorým by bola spojená zmluvná pokuta v nižšej sume. Možnosť voľby a prispôsobenia si zmluvných podmienok podľa vlastných možností a podmienok je podľa názoru navrhovateľa jednoznačne zabezpečená individuálnosťou dohody medzi oboma stranami, kedy spotrebiteľ má možnosť ovplyvniť obsah zmluvných podmienok a to tak, že uzavrie kúpnu zmluvu s navrhovateľom alebo iným predajcom, ktorej kúpna cena bude dohodnutá za daný mobilný telefón v rámci bežných maloobchodných cien, uzavrie dodatok, ktorého súčasťou je aj zmluva o kúpe mobilného telefónu, pričom si je vedomý, že s hodnotou telefónu stúpa aj výška zmluvnej pokuty. Pri posudzovaní podmienky, ktorá bola v zmluve uvedená na základe individuálneho rozhodnutia spotrebiteľa, je aplikácia ustanovení o neprijateľných podmienkach vylúčená. Pokiaľ ide o značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, považuje navrhovateľ za nevyhnutné prihliadať na nerovnováhu založenú samotným uzatvorením dodatku, a to v prospech spotrebiteľa s prihliadnutím na výhodu ceny telekomunikačných služieb, ktorú získava uzatvorením dodatku. Nemožno sa stotožniť s vyjadrením súdu, že dojednaná zmluvná pokuta je neprimerane vysoká, nakoľko bola dohodnutá vo výške predstavujúcej rozdiel medzi akciovou kúpnu cenou vo výške 1 eur a bežnou maloobchodnou kúpnu cenou vo výške 185 eur. K argumentácii súdu, že dohoda o zmluvnej pokute poškodzuje spotrebiteľa, poukazuje na to, že zmluvná pokuta ako forma

paušalizovanej náhrady škody podľa judikatúry predsa znamená, že bez ohľadu na výšku spôsobenej škody uplatnenie zmluvnej pokuty je dôvodné bez potreby zisťovania alebo odôvodňovania spôsobenej škody. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť návrhu v celom rozsahu vyhovieť a neurčiť zmluvnú podmienku uvedenú vo štvrtom výroku napadnutého rozsudku za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, alternatívne rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, s tým, že si uplatňuje náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením termínu vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu podľa § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 5C/38/2015 je určenie povinnosti odporcovi zaplatiť navrhovateľovi sumu 219,15 eur s 8,5 % ročným úrokom z omeškania od 26.07.2013 do zaplatenia a trovy konania, pričom žalovaná pohľadávka predstavuje sumu 35,15 eur za neuhradené služby a sumu 184 eur zmluvnú pokutu, ktorú navrhovateľ žaluje ako náhradu škody.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty s úrokom z omeškania zamietol, určil, že zmluvná podmienka dojednaná v Zmluve o poskytovaní verejných služieb v spojení s Dodatkom k Zmluve č. A6753311 zo dňa 19.01.2013 uvedená v čl. 2 bod 2.5 písm. b) je z dôvodu neprijateľnosti neplatná a rozhodol o náhrade trov konania tak, že odporcovi ich náhradu nepriznal.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní potrebnom na vyhlásenie rozsudku dospel k správny skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolateľom tvrdených skutočností, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel súd prvého stupňa k správny skutkovým zisteniam, a pretože zdieľa jeho právny záver, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. ako odvolací súd odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý v odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku. Odvolací súd takisto považoval za správne určenie zmluvnej podmienky ohľadne zmluvnej pokuty za neprijateľnú, a za správne z toho dôvodu zamietnutie návrhu v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach z dôvodu jeho vecnej správnosti podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keď v odvolacom konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko si túto neuplatnil.

Uvedený rozsudok bol v senáte prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.